

Lokale Partij Bergeijk

Algemene beschouwing Lokale Partij Bergeijk.

Hoe het anders kan. Onze inwoners centraal, juist nu!

Inleiding

We leven in een hectische tijd en dat terwijl we gehoopt hadden na twee zware jaren van leven met Corona weer “het normale leven” op te pakken. In Zuid-Amerika en Afrika is het in grote delen nog zeer onrustig en ondanks dat we er door de moderne communicatie middelen alles van weten lijkt het toch grotendeels aan ons voorbij te gaan. In Azië zien we in toenemende mate de gevolgen van de klimaatverandering maar ook dat China met zijn economische groei een hele grote vervuiler is. In Australië zijn bosbranden en wateroverlast aan de orde van de dag, ook daar zien we de effecten van de klimaatverandering. Terwijl in Noord-Amerika het politieke klimaat compleet verziekt is, zou dat iets te maken hebben met het twee partijen stelsel?

In Europa hebben we voor het eerst in 75 jaar een oorlog tussen twee landen die aan de ene kant de overige Europese landen dichterbij elkaar brengt maar ook leidt tot een torenhoge inflatie en een energiecrisis die we niet voor mogelijk hadden gehouden. In Nederland springen we van crisis naar crisis maar het belangrijkste is dat we in Nederland een bestuurscrisis hebben, een overheid die enkel noodverbanden aanlegt maar vaak onmachtig is om grote problemen op te lossen en de inwoners van dit land perspectief te bieden. Ons politiek speelveld polariseert in plaats van samen naar oplossingen te zoeken.

De regering is de regie kwijt en is slechts in staat om heel, heel veel geld uit trekken en beleidsregels op te stellen. Regels die zo complex zijn dat ze in de uitvoering vaak tot grote problemen leiden met de daarbij behorende onrust en perspectief wordt niet geboden.

De LPB haalde Herman Wijffels aan in het debat in onze raad over de “stikstof” motie van CDA en LPB. “Onze volksvertegenwoordigers zijn vaak excellente managers maar managers beheren “Het Bestaande” , het is tijd voor leiders die vernieuwen en oplossingen aandragen buiten de bestaande kaders”. De LPB voegt daar nog aan toe dat de oplossingen van problemen veel vaker op lokaal niveau moeten worden gezocht. De gemeente staat het dichtst bij de burgers en kunnen samen heel goed problemen de baas. Uiteraard moeten daar dan wel voldoende middelen voor beschikbaar worden gesteld.

Het cynische van alles is dat door het beleid van onze regering bij ons als gemeente “het geld tegen de kades klotst”. De LPB neemt als basis voor deze begrotingsbehandeling de uitkomst van de septembercirculaire 2022. We verwachten als gemeente voor 2022 een begrotingsoverschot van ruim 2 miljoen euro en in 2023 een voordelig saldo van 517.000 euro. Daarnaast een algemene reserve die oploopt van 11 miljoen naar ruim 14 miljoen. Ook is het vermelden waard dat we in 2023 (of verspreid over een aantal jaren) nog een wistuitkering krijgen van het Kempisch Bedrijven Park (KBP) van een slordige 3,5 miljoen euro! Zoals we onlangs hebben kunnen lezen in het ED.

De LPB staat naast de primair gerichte aandacht voor onze eigen gemeente en haar inwoners, ook bekend op de focus op een gezond huishoudboekje van de gemeente. Wij willen daarom het gezonde meerjarenperspectief zoveel mogelijk in stand houden. We weten allemaal dat er na “zeven

vette jaren ook zeven magere jaren” komen. De LPB is graag zuinig om later bezuinigingen met ingrijpende gevolgen voor onze inwoners te voorkomen.

Toch komen wij met een aantal ingrijpende voorstellen die onze gemeente mooier maakt en onze inwoners door een financieel moeilijk 2023 moet helpen. Uiteraard door een goed en ruimhartig armoedebelief maar iedere inwoner, vereniging en ondernemer heeft te maken met de gevolgen van de energiecristis en de oplopende inflatie.

Onze bijdrage valt uiteen in twee delen. Ten eerste een fysiek gedeelte wat gaat over wonen, mobiliteit en duurzaamheid. Ten tweede een sociaal gedeelte wat gaat over lastendruk, armoede beleid en verenigingsleven.

Fysiek Domein

Op dit moment heeft Bergeijk als gemeente ongeveer 1000 sociale huurwoningen.

Op dit moment zijn er net iets meer dan 8.000 woningen in Bergeijk en we groeien de komende jaren naar 9.000 woningen. Het door de gemeenteraad geformuleerde beleid zegt dat we streven naar ongeveer 20% sociale huurwoningen op het totale woningbestand. Bij nieuwbouw is het beleid om 30% van de nieuwe woningen, sociale huurwoningen te laten zijn. Als we er naar streven om uiteindelijk 1.800 sociale huurwoningen te hebben in Bergeijk, dan zullen er de komende jaren dus 800 nieuwe sociale huurwoningen moeten worden gebouwd. De 30% van de gewenste nieuwe woningen betekent echter “slechts” 300 nieuwe sociale huurwoningen, dus een tekort van 500 als je kijkt naar het gemeentelijk beleid.

De Lokale Partij Bergeijk erkent een sociale huurwoning alleen als zodanig, als de woning in beheer is van een woningbouwvereniging. We kennen in Bergeijk 2 woningbouwverenigingen: Woningbelang en De Zaligheden (WSZ). Huurwoningen van particuliere eigenaren zijn weliswaar een waardevolle aanvulling op de woningvoorraad maar om dat niet te controleren is of ze aan de juiste mensen (lager inkomen en/of statushouders) worden toegewezen rekent de Lokale Partij Bergeijk deze woningen niet tot de sociale huursektor. Dit is landelijk overigens een erkent uitgangspunt mede vanwege het feit dat deze huurwoningen vaak slechts tijdelijk onder de maximale sociale huurprijsgrens worden verhuurd en ook makkelijk kunnen worden verkocht.

Hoog tijd dus voor extra inspanningen om de komende jaren nog 500 extra sociale huurwoningen te bouwen. Die komen de gemeente niet “aanwaaien” maar Bergeijk zal actief op zoek moeten naar locaties en nieuwe afspraken moeten maken met de woningbouwverenigingen. Wellicht zullen dan de grondprijzen voor sociale woningbouw en/of de subsidie moeten worden herzien.

De Lokale Partij Bergeijk wil met name inzetten op de bouw van wooneenheden voor 1 en 2 persoons huishoudens. Onder jongeren en ouderen is daaraan de meeste behoefte, de gemiddelde woningbezetting is al jaren dalende en gaat snel richting de 2 en de huisvesting van alleenstaande statushouders wordt dan ook makkelijker. Daarbij is een voordeel dat dan een aantal appartementen complexen gebouwd kan worden. Zoals “De Buinder” aan de Molenakkers en “De Driesprong” aan de Zonnebloemstraat. Op deze wijze, uiteraard met aandacht voor het landelijke en groene karakter van Bergeijk, kunnen relatief snel de 500 extra woningen worden gerealiseerd. Compact bouwen betekent ook minder ruimte beslag en is ook in de vrije sector aan te bevelen. Kijk maar eens wat een doorstroomeffect de realisatie van de Bloemenhof aan de Klaproosstraat heeft.

De jongeren en ouderen van Bergeijk met een jaarinkomen tot ongeveer modaal (35.000 euro) kunnen we niet in de kou laten staan en de doorstroming krijgt hierdoor ook een extra boost! Als gemeente zullen wij maximaal gebruik moeten maken van de verruimde mogelijkheden om woningen aan eigen inwoners toe te wijzen. Zowel in de huur als in de koopsector.

DE LPB vraagt het college dit voortvarend op te pakken. Ter ondersteuning stellen wij voor om een extra storting te doen vanuit de algemene reserve in “Het Vereveningsfonds” ter hoogte van 500.000 euro. Dit mede omdat wij begrepen hebben dat dit fonds de realisatie van sociale huurwoningen in Hoge Berkt 2 heeft mogelijk gemaakt. Wij leggen de gemeenteraad daarom een motie en een aanvullend amendement van deze strekking voor.

Ten aanzien van duurzaamheid staan er in de begroting vele goede initiatieven en willen wij in Bergeijk onze inwoners, verenigingen en bedrijven maximaal ondersteunen. Prima en wij als LPB steunen dat van harte. Echter te vaak blijft het hangen in adviezen en stimuleren .

Wij verzoeken het college om met ideeën en voorstellen te komen om met name de verduurzaming van woningen concreet aan te pakken. Het denken over en het geven van adviezen moet nu gevolgd worden door concrete aanpak. Op diverse plekken in het land ontstaan plannen van aanpak, we hoeven niet zelf het wiel uit te vinden. Laten we op twee terreinen vast beginnen. Samen met de woningbouwverenigingen een plan van aanpak maken om de sociale huurwoningen te verduurzamen, we hebben hier immers al een 1 miljoen voor gereserveerd. Daarnaast komen wij nu in contact met inwoners die een energiesubsidie aanvragen. Ga met hen kijken of eenvoudige duurzaamheidsmaatregelen snel kunnen worden genomen. Er is in de begroting al redelijk wat geld beschikbaar, toch zouden wij als LPB graag een extra storting in de bestemmingsreserve “Duurzaamheid en Klimaat” zien van 500.000 euro ten laste van de algemene reserve. Dit met name gericht op concrete maatregelen in het kader van ons armoedebelief. Er zijn al gemeentes die naast het verstrekken van de 1300 euro energietoeslag ook gelijk met de aanvragers kijken naar energiebesparende maatregelen en die bijvoorbeeld tot een bedrag van 2500 euro voor rekening van de gemeente neemt. Kijk ook eens naar de aanpak in Den Bosch waar men teams op pad stuurt die zowel adviezen geven en subsidiemogelijkheden toelichten en tevens eenvoudige maatregelen direct in de woning nemen in overleg met de bewoners.

Samen met de woningbouwverenigingen zullen we voor de sociale huurwoningen een meerjarenplan van aanpak moeten maken. Dit om de beschikbare middelen zo effectief en snel mogelijk in te zetten. Om al deze maatregelen financieel mogelijk te maken dienen wij een amendement in.

De LPB heeft alle diverse malen gevraagd om verlichting te plaatsen op de fietspaden tussen 't Loo en Luyksgestel, Loo en Sengelsbroeksestraat. Van deze fietspaden wordt veel gebruik gemaakt ook in de avonduren. Om de veiligheid op deze fietspaden te vergroten is het dringend gewenst om ledverlichting te plaatsen, het liefst verlichting die de fietsers volgt en uitgaat wanneer er geen fietsers zijn. Om dit uit te voeren wordt er 150.000 euro toegevoegd aan de “Dekkingsreserve Fietsambitie 2023” ten laste van de Algemene Reserve. Een amendement van deze strekking dienen wij in.

Veiligheid is en blijft een belangrijk een belangrijk aandachtspunt de komende jaren. De LPB wil met name aandacht vragen voor het doorgaande verkeer tussen en in onze kernen. De verkeersveiligheid laat hier nog vaak te wensen over. Daarom verzoeken wij het college naar deugdelijke verkeer remmende maatregelen te zoeken op deze wegen. Dit om zodoende de voorgeschreven 50 en 30 km op een degelijke manier te kunnen reguleren en hierop te kunnen handhaven. Juist met het groeiend aantal ouderen en de vele toeristen in onze gemeente een must. Prioriteit hierbij heeft voor de LPB de doorgaande weg door Westerhoven waar de verkeersdruk is toegenomen en er nog steeds (

gezien recente acties van de politie) te vaak te hard gereden wordt. Wij dienen hiervoor een amendement in om dit snel op te pakken.

Nu er op 't Hof nog enkel sprake is van frictie leegstand, zoals we in de begroting kunnen lezen en we zien dat de winkels in de Burg. Magneestraat stevig verankerd zijn, er zelfs nieuwe winkels zijn bijgekomen (Baby Boutique en Esthetique) in de AH opnieuw detailhandel komt en de Aldi nieuwbouw gaat plegen zullen wij opnieuw naar de inrichting van 't Hof moeten gaan kijken. Er is nu een uitgelezen kans om de verkeersafwikkeling rond het driehoekspein te veranderen, het doorgaande verkeer tussen Burgemeester Magneestraat en Eerselsedijk/Meester Pankenstraat wat niets te zoeken heeft op 't Hof, te weren. Je kan 't Hof dan toch voor iedereen bereikbaar houden, eventueel vervallen parkeerplaatsen toevoegen in de Burg. Magneestraat en een aantal invaliden parkeerplaatsen toevoegen. Dit kan eenvoudig door de blauwe zone de Burgemeester Magneestraat in te trekken. Laten we als gemeente 't Hof nog aantrekkelijker maken.

De laatste raadsinformatiebrief over VECO geeft weliswaar aan dat er geen overtredingen van het bedrijf zijn geconstateerd maar wij kunnen ons zomaar voorstellen dat hierover het laatste woord nog niet gesproken is. Je kunt je ook afvragen of het wenselijk is dat een dergelijk bedrijf wel zo dicht op woningen gesitueerd is. We hebben in Bergeijk eerder "met dit bijltje gehakt". Er is toen een nette oplossing gevonden voor zowel omgeving als bedrijf. Alleen het college is hier aan zet maar de LPB wil op voorhand uitspreken dat zij oplossingen om dit tot een goed einde te brengen van harte zal ondersteunen.

Tijdens de dorpsschouw van De Weebosch en Riethoven hebben we gehoord dat er wensen zijn met betrekking tot het gemeenschapshuis aldaar. In Westerhoven wordt de komst van het ouderensteunpunt net wat anders ingevuld dan eerst bedacht om voldoende algemene ruimte te behouden. In D'n Eijckholt wordt ook het ouderen steunpunt opgenomen en Samen 't Loo zal de gevolgen merken van de forse nieuwbouw rond het gemeenschapshuis en er is sprake van een extra permanent klaslokaal voor De Waterloop. Het is voor de LPB aanleiding om te vragen om een nieuwe toekomstvisie op de gemeenschapshuizen te ontwikkelen in plaats van incidentele plannen/aanvragen te beoordelen. Er zal een soort IHP (Integraal Huisvestingsplan) of beter een IVP (Integraal Voorzieningenplan) voor de gemeenschapshuizen moeten komen. Om dit voor te bereiden zal er Voorziening Accommodaties moeten komen analoog aan de voorziening IKC/Kattendans, om de voorbereidingskosten te dekken en een externe partij in te schakelen om een plan te maken. Uiteraard gericht op maatwerk voor de diverse kernen en inspelend op toekomstige ontwikkelingen. Hiertoe zal een eerste storting in de Voorziening Accommodaties worden voorgesteld van 500.000 euro ten laste van de algemene reserve. Wij hebben dit neergelegd in een amendement.

Sociaal domein

In het Eindhovens dagblad viel te lezen dat in Bergeijk 343 mensen een energietoeslag hebben ontvangen. Inwoners die inkomsten hebben tot een maximum van 120% van de bijstandsnorm komen in aanmerking voor die energietoeslag van 1300 euro. De rijksoverheid heeft bekend gemaakt dat ook voor 2023 de energietoeslag toegekend kan worden. De LPB stelt voor om ons armoede beleid een extra impuls te geven door voor 2023! De grens op 150% van de bijstandsnorm te leggen. Aangezien wij voorstellen deze 150% norm enkel toe te passen op de toekenning van de energietoeslag is dit een tijdelijke verruiming van de norm. Nu het ons als gemeente financieel voor de wind gaat moeten onze inwoners ruihartig worden ondersteunt en meer lage inkomens in aanmerking komen voor deze energietoeslag. We krijgen onze doelgroep voor het sociaal beleid nog

beter in beeld en kunnen ook gericht bijdragen aan energiebesparing voor deze doelgroep. Hiertoe wordt 400.000 euro overgeheveld van de Algemene Reserve naar de “Bestemmingsreserve egalisatie sociaal domein”. Hiermee kunnen ruim 300 extra inwoners een energietoeslag van 1300 euro ontvangen. DE LPB pleit er tevens voor om in 2023 diegenen die in 2022 de energietoeslag ontvingen automatisch de energietoeslag toe te kennen. Met het percentage van 150% in 2023 moet dat op basis van vertrouwen kunnen. Dat geeft onze medewerkers alle tijd voor de nieuwe aanvragen. Voor de duidelijkheid geven wij aan wat dit alles voor de inwoners nu precies betekent:

Woonsituatie en inkomensgrens: bedragen vanaf 1 januari tot en met 31 december 2023

Woonsituatie	Bijstandsnorm	150% van de bijstandsnorm
Alleenstaande (ouder)	€ 1.101,82 netto	€ 1.652,73 netto
Getrouwd of samenwonend	€ 1.574,03 netto	€ 2.320,55 netto
Alleenstaande (ouder) én u hebt AOW	€ 1.225,67 netto	€ 1.838,51 netto
Getrouwd of samenwonend én 1 van u beiden heeft AOW, of u hebt beiden AOW	€ 1.660,36 netto	€ 2.490,54 netto

Zoals je ziet echt geen inkomens die als vetpot zijn aan te duiden en waar de energietoeslag een enorme steun kan zijn. Wij dienen daarom graag een motie in van deze strekking.

Nu hebben niet alleen de laagste inkomens flink last van de hoge energielasten, nee alle inwoners verenigingen en ondernemers hebben daar flink last van. Daarom stelt de LPB een drietal maatregelen voor om ook hen in 2023 te ondersteunen. Dat is ondanks de maatregelen van de landelijke overheid broodnodig.

Ten eerste stellen wij voor om de indexering van de OZB met 3,17 % niet door te voeren. Dat scheelt ons structureel 125.000 aan inkomsten maar gezien het begrotingsbeeld kunnen we dat heel goed opvangen. Een amendement van deze strekking dienen wij daarom graag in.

Ten tweede hebben wij al diverse malen betoogd dat de opbrengsten uit de toeristenbelasting via ons kurtaxmodel aan de magere kant zijn. Voor de duidelijkheid nog maar even de feiten op een rij:

- In Bergeijk passen we het Kurtaxmodel toe. Het tarief is sinds de invoering in 1998 ongewijzigd en bedraagt 3,11%. Ongerekend komt dit overeen met 80 eurocent per overnachting.
- In Eersel wordt het Kurtaxmodel ook toegepast. Het tarief is daar echter 6,50%. Meer dan het dubbele dan in onze gemeente. Ongerekend betaalt een toerist in Eersel bij eenzelfde prijs per overnachting 1,68.
- Bladel hanteert 1,66 of 1,56 afhankelijk van het accommodatie. Jaarlijkse opbrengst 1,2 miljoen euro
- Reusel hanteert 1,60

- Oirschot hanteert; 2,03; 1,72 of 1,62

De 4 andere Kempengemeenten hanteren het dubbele per overnachting dan onze gemeente. Onderzoek bij een tiental andere gemeenten laten eenzelfde beeld zien. Ik neem aan dat ik niet voor hoeft te rekenen wat het betekent voor onze inkomsten als we als gemeente Bergeijk op een vergelijkbaar tarief zouden zitten. De LPB heeft daarom het voorstel om ons kurtaxpercentage van 3,11% te verhogen in 2023 naar 4,4%. Dit betekent een meer opbrengst van 400.000 euro. Onze totale opbrengst komt dan in 2023 op 1,364 miljoen euro. Gelijktijdig kunnen wij onze OZB met 10% verlagen. We helpen onze inwoners, ondernemers en verenigingen met een eigen accommodatie daar enorm mee. Wij hebben deze uitruil van inkomsten verwoord in een amendement. Tegelijkertijd pleitten wij ook voor een hernieuwde afweging tussen het kurtaxmodel en de directe toeristenbelasting per overnachting. Wij beseffen dat je daar de tijd voor moet nemen en dat we dat niet al in 2023 kunnen invoeren. Om de ambtelijke organisatie niet te zeer te belasten zouden we aan de RECRON kunnen vragen om beide modellen eens naast elkaar te zetten met voor en nadelen en daar als raad een discussie over te hebben. Graag horen wij de andere fracties over dit idee. Eventueel hebben wij in tweede termijn een motie achter de hand.

Ten slotte onze verenigingen/stichtingen zonder winstoogmerk. Zij zijn de dragers van onze sociale structuur en we zijn trots op ze. Laten we ook “zuinig” op ze zijn. Dat was toch ook de strekking van de motie die unaniem door de gemeenteraad is aanvaard in de vorige raadsvergadering. We hebben kunnen zien dat het college voortvarend met de motie aan de slag is gegaan door een enquête uit te zetten onder de verenigingen. Prima maar we zien de bureaucratische procedure al voor ons opdoemen en de daarbij behorende extra druk op onze organisatie. Laten we het toch simpel houden. We doen het immers samen en dat moet toch op basis van vertrouwen gaan!

De LPB verzoekt het college daarom met klem een werkwijze te kiezen en een voorstel aan de raad te presenteren dat snel uitvoerbaar is, uitdrukking geeft aan de waardering voor onze verenigingen en de organisatie niet extra belast, dus schittert door eenvoud. Dit college is tot veel in staat, dus onze verwachtingen zijn hoog

SLOTOVERWEGINGEN

Nu lijkt het wellicht of de LPB een soort tegenbegroting heeft gemaakt. Niets is minder waar. DE LPB is nergens tegen maar heeft scherp aangezet waar ze voor is. Het college en de organisatie hebben een prima begroting opgeleverd. Goed leesbaar en conform de door de raad uitgezette beleidskaders. Complimenten daarvoor en nu ik toch bezig ben ook de complimenten aan de bodes die ons altijd zo goed bedienen.

Deze begroting is echter opgesteld voordat de mei- en septembercirculaire bekend waren en dat heeft het begrotingsbeeld enorm veranderd. Veel eenmalige baten en een fors positief meerjarenperspectief. De LPB heeft gemeend dat beeld in grote lijnen in stand te houden maar wel naar extra mogelijkheden om onze inwoners door een ongetwijfeld moeilijk jaar 2023 te helpen. Met uitzondering van het niet laten doorgaan van de OZB verhoging met 3,17 %, met enkel incidentele inzet van middelen. Zou blijft het positieve meerjarenbeeld grotendeels in stand en zal de algemene reserve blijven oplopen tot ruim boven de 12 miljoen euro!

Voldoende ruimte dus om de bestaande ambities voort te zetten, zoals de fietsambitie en duurzaamheidsambities. De LPB hecht eraan dat maatregelen om de energielasten te drukken zoveel

mogelijk moeten worden gekoppeld aan energiebesparing. Dit zijn twee kanten van de medaille en moeten structureel Bergeijk duurzamer maken.

De LPB heeft er voor gekozen om in de eerste termijn van de begrotingsbehandeling alle moties en amendementen als eigen voorstellen in te dienen. Dit komt volgens ons de openbare discussie ten goede. Uiteraard zijn wij bereid als andere fracties onze voorstellen op hoofdlijnen steunen, onze moties en amendementen aan te passen of in te voegen in voorstellen van andere fracties.

De LPB hoopt op een goede discussie in tweede termijn en een constructieve opstelling van het college. Nee eigenlijk weten we wel dat dat goed komt. Dank voor de aandacht.